

3. december 2014
/team fonde

Statusbrev for de erhvervsdrivende fonde, 2/2014

I dette statusbrev har Erhvervsstyrelsen valgt at fokusere på ledelsens pligter og ansvar i forhold til den kommende lov om erhvervsdrivende fonde.

Statusbrevet indeholder følgende emner:

1. Status på lov nr. 712 af 25. juni 2014 om erhvervsdrivende fonde.
2. Komitéen for god Fondsledelse.
3. Straksmeddelelsespligten i den nye lov om erhvervsdrivende fonde.
4. Bestyrelsens opgaver, pligter og ansvar i den nye lov om erhvervsdrivende fonde.
5. Foreløbig status på stikprøvevis kontrol af årsrapporter for 2013.
6. Gode råd fra Erhvervsstyrelsen.
7. Afsluttende bemærkninger

ERHVERVSSTYRELSEN

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Tlf. 35 29 10 00
Fax 35 46 60 01
CVR-nr 10 15 08 17
E-post erst@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTERIET

1. Status på lov nr. 712 af 25. juni 2014 om erhvervsdrivende fonde

Den nye lov om erhvervsdrivende fonde (herefter erhvervsfondslovens forkortet LEF) blev vedtaget i Folketinget den 3. juni 2014. Du finder loven [her](#).

Det følger af LEF § 133, stk. 1, at erhvervs- og vækstministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Det forventes, at loven samt tilhørende bekendtgørelser træder i kraft den 1. januar 2015. Det bemærkes i den anledning, at anbefalingerne for god Fondsledelse skal være endeligt vedtaget inden den nye lov om erhvervsdrivende fonde kan træde i kraft, jf. nærmere herom i afsnit 2.

Uanset den endelige dato for ikrafttræden af lov om erhvervsdrivende fonde træder LEF § 24, stk. 1, om fondsmyndighed, i kraft den 1. december 2014. Det medfører, at alle erhvervsdrivende fonde fra den 1. december 2014 har Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed. De erhvervsdrivende fonde, der før den 1. december 2014 havde Civilstyrelsen som fondsmyndighed, skal således efter den 1. december 2014 kontakte Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed.

Erhvervsstyrelsen kan oplyse, at Erhvervsstyrelsen op til lovens ikrafttræden offentliggør en række vejledninger om f.eks. stiftelse, kapitalnedsættelse, ledelsesforhold mv., som følge af den nye lov om erhvervsdrivende fonde.

2. Komitéen for god Fondsledelse

LEF § 60 stiller krav om, at ”bestyrelsen skal redegøre for, hvorledes de forholder sig til de af Komitéen for god Fondsledelse udarbejdede anbefalinger for god fondsledelse.” Loven har således den indbyggede forudsætning, at der nedsættes en Komité for god Fondsledelse, og at Komitéen udarbejder et sæt Anbefalinger for god Fondsledelse.

Erhvervs- og vækstministeren udpegede den 25. september 2014 medlemmerne af Komitéen, der har afholdt de første møder, og som den 5. november 2014 sendte et udkast til Anbefalinger for god Fondsledelse i høring.

Komitéen består af

- Formand, Marianne Philip, partner og advokat hos Kromann Reumert
- Lars-Erik Brenøe, Direktør i A.P. Møller-Mærsk A/S
- Rasmus Kristian Feldthusen, Professor ved Juridisk Fakultet, Københavns Universitet
- Finn L. Meyer, Partner, statsautoriseret revisor hos Ernst & Young
- Birgitte Nauntofte, Direktør i Novo Nordisk Fonden
- Søren Thorup Sørensen, Direktør i KIRKBI A/S
- Dorrit Vanglo, Direktør i Lønmodtagernes Dyrtidsfond

Erhvervsstyrelsen er sekretariat for Komitéen.

Foruden udarbejdelse af anbefalingerne skal Komitéen være med til at støtte udviklingen af en best practice for god fondsledelse i Danmark.

Når bestyrelserne aflægger det første årsregnskab – efter den nye lovs ikrafttræden – skal alle erhvervsdrivende fonde forholde sig til Anbefalingerne for god Fondsledelse. Bestyrelsens redegørelse medtages i fondens årsrapport og/eller på fondens hjemmeside med præcis henvisning hertil i ledelsesberetningen eller noterne i årsrapporten.

På Komitéens hjemmeside www.godfondsledelse.dk kan I blandt andet finde Komitéens udkast til Anbefalinger for god Fondsledelse.

3. Straksmeddelelesespligten i den nye lov om erhvervsdrivende fonde

Det fremgår af LEF § 74, stk. 1, at revisor i forbindelse med sin kritiske gennemgang af den erhvervsdrivende fonds regnskabsmateriale og fondens forhold i øvrigt skal efterkomme de krav vedrørende revisionen, som fondsmyndigheden stiller.

Af LEF § 74, stk. 2 fremgår, at revisor straks skal give meddelelse til fondsmyndigheden, hvis erhvervsfondsloven, bestemmelser fastsat i henhold hertil eller vedtægten ikke er overholdt, og den pågældende overtrædelse ikke er uvæsentlig eller straks berigtiges.

I dialogen med bestyrelsen om forholdet vil revisor hurtigt få afklaret, om der straks vil ske berigtigelse. Sker dette ikke, skal revisor uden videre, og senest inden for et par dag, give meddelelse til fondsmyndigheden om forholdet.

Overholder revisor ikke denne ”*straks-meddelelsespligt*”, kan revisor ifalde erstatningsansvar efter LEF § 126, stk. 2.

Det er vigtigt at præcisere, at revisors pligt indtræder, hvis der under den løbende gennemgang af regnskabsmateriale opdages overtrædelser – og dermed ikke nødvendigvis først i forbindelse med revision af årsregnskabet. Det betyder, at overtrædelser, der opdages af revisor i forbindelse dennes løbende dialog med bestyrelsen og som ikke straks berigtiges, straks skal meddeles til fondsmyndigheden.

4. Bestyrelsens opgaver, pligter og ansvar i den nye lov om erhvervsdrivende fonde

I dette afsnit beskrives i oversigtsform nogle af de opgaver, pligter og ansvar, som bestyrelsen er pålagt i den nye lov om erhvervsdrivende fonde, jf. LEF kap. 7.

Bestyrelsen har fortsat ansvaret for, at fondens aktiviteter udføres i overensstemmelse med vedtægten, herunder formålet, og at erhvervsvirksomheden drives bedst muligt, og at overskuddet anvendes i overensstemmelse med vedtægtens bestemmelse om anvendelse af overskud og reserver.

Bestyrelsen skal alene varetage fondens formål og interesser. Bestyrelsen skal varetage den overordnede og strategiske ledelse, samt sikre en forsvarlig organisation af fondens virksomhed.

Foruden ovennævnte har bestyrelsen til opgave at påse, at

- bogføring og regnskabsaflæggelsen foregår på en måde, der efter fondens forhold er tilfredsstillende,
- der er etableret de fornødne procedurer for risikostyring og interne kontrol,
- bestyrelsen løbende modtager den fornødne rapportering om fondens finansielle forhold,
- direktionen udøver sit hverv på en behørig måde og efter bestyrelsens retningslinjer og
- kapitalberedskabet til enhver tid er forsvarlig, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde fondens nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder, og bestyrelsen er således til enhver tid forpligtet til at vurdere den økonomiske stilling og sikre, at det tilstedeværende kapitalberedskab er forsvarligt.

Bestyrelsen kan fortsat vælge at ansætte en direktør til at varetage den daglige ledelse af fonden. Har bestyrelsen ikke ansat en direktør, skal bestyrelsen også varetage den daglige ledelse.

Er der ikke registreret en direktør i Erhvervsstyrelsens it-system, anses vedkommende ikke for at være direktør i lovens forstand. Dette betyder, at besty-

relsen – trods brugen af begrebet ”direktør” for en ansat i fonden med særlige opgaver – stadig skal varetage den daglige ledelse.

Husk: En direktør skal anmeldes til Erhvervsstyrelsen, jf. LEF § 13.

Det er alene bestyrelsen – også selvom der er ansat en direktør – der kan træffe aftale med en administrator om udførelse af visse konkrete driftsopgaver. Hvis der ikke er en direktør i fonden, og bestyrelsen indgår aftale med en administrator, er det stadig bestyrelsen, der har ansvaret for den daglige ledelse af fonden.

Husk: Administrator kan kun varetage visse konkrete driftsopgaver, og administrator kan ikke have ansvaret for den daglige ledelse af fonden.

Nedenfor er oplyst en række nye bestemmelser i den nye lov om erhvervsdrivende fonde vedrørende bestyrelsens pligter og ansvar.

- Fristen for anmeldelse af ændringer ændres fra fire til to uger.
- Bestyrelsen skal senest ét år efter lovens ikrafttræden udarbejde en forretningsorden, jf. LEF § 133, stk. 10, jf. lovens § 50.
- Bestyrelsesformanden må ikke udføre hverv for fonden, der ikke er en del af hvervet som formand. Formanden kan dog, hvor der er særligt behov herfor, udføre opgaver, som den pågældende bliver anmodet om at udføre af og for bestyrelsen, jf. LEF § 52, stk. 3.
- Bestyrelsen skal afholde et årligt årsregnskabsmøde, jf. LEF § 59, stk. 1.
- Bestyrelsen skal i årsregnskabet redegøre for, hvorledes den forholder sig til de af Komitéen for god Fondsledelse udarbejdede anbefalinger for god fondsledelse, jf. LEF § 134, nr. 3.

Bestyrelsen skal i sin redegørelse oplyse, om fonden følger de enkelte anbefalinger, eller om den fraviger en eller flere anbefalinger og i givet fald hvilke. Hvis bestyrelsen fraviger en anbefaling, skal bestyrelsen redegøre for grundene hertil og for, hvordan man i stedet har indrettet sig, jf. LEF § 60.

- Bestyrelsen (sammen med en evt. direktion) er ansvarlig for, at erhvervelse af aktiver fra stifter mv. ikke er til skade for fonden eller dens kreditorer, jf. LEF § 62. Endvidere må der ikke træffes dispositioner, der er åbenbart egnet til at skaffe ledelsen eller andre en fordel på fondens bekostning, jf. LEF § 63. Aftaler mellem fonden og et eller flere medlemmer af ledelsen skal være skriftlige for at være gyldige.

- Bestyrelsen har pligt til at foretage uddelinger i overensstemmelse med LEF § 78 til de formål, der er fastsat i vedtægten, jf. LEF § 27, stk.1, nr.10.
- Bestyrelsen skal udarbejde og indsende en fortegnelse over modtagere af uddelinger fra fonden i regnskabsåret til fondsmyndigheden. Dette skal ske senest samtidig med indsendelsen af fondens årsrapport til Erhvervsstyrelsen, jf. LEF § 80.
- Bestyrelsen skal udarbejde en redegørelse for fondens uddelingspolitik. Som en del af denne redegørelse skal bestyrelsen oplyse, hvilke hovedkategorier bestyrelsen i regnskabsåret har foretaget uddelinger til, og størrelsen af uddelingerne til de enkelte hovedkategorier, medmindre bestyrelsen har indarbejdet legatarfortegnelsen i årsrapporten, jf. LEF § 134, nr. 3.

Det skal bemærkes, at ovennævnte bestemmelser også gælder for bestyrelses-suppleanter, jf. LEF § 48.

Erhvervsstyrelsen skal endvidere oplyse, at

- bestyrelsen ved førstkommande møde efter lovens ikrafttræden skal bringe vedtægten mv. i overensstemmelse med loven,
- bestyrelsen ved førstkommande møde efter lovens ikrafttræden skal bringe bestyrelsens sammensætning i overensstemmelse med lovens § 37, stk. 3 og 5, senest fire år efter lovens ikrafttræden,
- sammensætningen af bestyrelsen skal bringes i overensstemmelse med lovens § 40, stk. 2, 2. pkt., hvis flertallet af bestyrelsens medlemmer udgøres af ledelsesmedlemmer i fondens stiftervirksomhed. Igangværende udpegningsperioder skal respekteres, dog skal bestyrelsens sammensætning bringes i overensstemmelse med § 40, stk. 2, 2. pkt., senest to år efter lovens ikrafttræden,
- hvis bestyrelsen har truffet aftale med en administrator, skal aftalen bringes i overensstemmelse med lovens § 43 senest ét år efter lovens ikrafttræden,
- bestyrelsen senest ét år efter lovens ikrafttræden i vedtægten skal træffe beslutning om, hvorvidt formandens stemme eller ved formandens forfald næstformandens er afgørende ved stemmelighed, jf. lovens § 133, stk. 11,
- bestemmelsen i lovens § 69 om udpegning af revisor eller nødvendige vedtægtsændringer i forbindelse hermed skal opfyldes senest ved førstkommande årsregnskabsmøde efter lovens ikrafttræden.

5. Foreløbig status på stikprøvevis kontrol af årsrapporter for 2013

Erhvervsstyrelsen er i gang med at foretage den årlige stikprøvevise gennemgang af de modtagne årsrapporter for regnskabsåret 2013.

Erhvervsstyrelsen har på nuværende tidspunktet gennemgået 110 årsrapporter, og fundet følgende typefejl:

5.1 Forkert registrerede oplysninger i Erhvervsstyrelsens it-system

En række årsrapporter er underskrevet af en administrator eller en direktør, som ikke er registreret i Erhvervsstyrelsens register over erhvervsdrivende fonde.

Er en direktør ikke anmeldt til Erhvervsstyrelsen som direktør, er vedkommende ikke medlem af et ledelsesorgan, og skal ikke underskrive årsrapporten, jf. [årsregnskabslovens](#) (forkortet ÅRL) § 9, stk. 1. Det er således kun ledelsesmedlemmerne, der er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system som sådan, der skal underskrive årsrapporten.

I en række erhvervsdrivende fonde er der uoverensstemmelse mellem den registrerede grundkapital, grundkapitalen i vedtægt samt den oplyste grundkapital i årsrapporten. Bestyrelsen skal være opmærksom på at bringe vedtægten og de registrerede oplysninger i overensstemmelse med de faktiske forhold.

I de tilfælde, hvor der ikke er anmeldt et revisorskifte eller ændringer i grundkapitalen til Erhvervsstyrelsen, medfører det, at der er uoverensstemmelse mellem de registrerede oplysninger og fondens faktiske forhold. Der skal være overensstemmelse mellem disse oplysninger, og ændringer skal anmeldes til Erhvervsstyrelsen senest fire uger efter, at ændringerne er vedtaget, jf. [anmeldelsesbekendtgørelsens](#) § 52, stk. 1.

Bestyrelsen kan anmelde ændringerne på selskabsblanketten på www.virk.dk. Der skal med anmeldelsen vedhæftes dokumentation for ændringens lovlige vedtagelse.

Det bemærkes, at når den nye erhvervsfondslov træder i kraft ændres anmeldelsesfristen fra fire uger til to uger.

5.2 Forkert indregning af ejendomme

Der er en række erhvervsdrivende fonde, der enten indregner investeringsejendomme til dagsværdi efter ÅRL § 38, eller opskriver ejendomme til dagsværdi efter ÅRL § 41, som ikke bruger den valgte metode korrekt. Det viser sig for eksempel ved, at ejendommens dagsværdi ikke bliver reguleret løbende, eller at den offentlige ejendomsvurdering overføres direkte til årsrapporten, som et udtryk for dagsværdien.

Endvidere er beskrivelsen i anvendt regnskabspraksis af, hvordan ejendommen indregnes og måles, ofte sparsom, ufyldstgørende eller i strid med den valgte indregningsmetode.

5.3 Kapitaltab

Efter § 12 i bekendtgørelse nr. 1064 af 17. november 2011 om opløsning, rekonstruktion, konkurs og fusion af erhvervsdrivende fonde, skal bestyrelsen i en fond afholde et bestyrelsesmøde senest 3 måneder efter at fonden har tabt mere end halvdelen af grundkapitalen. På bestyrelsesmødet skal bestyrelsen redegøre for fondens økonomiske stilling, og *stille forslag, der fører til fuld dækning af grundkapitalen, eller stille forslag om opløsning af fonden.*

Efter bestemmelsens stk. 3, skal bestyrelsen senest fire uger efter afholdelsen af bestyrelsesmødet, indsende kopi af referat fra bestyrelsesmødet med redegørelse for fondens økonomiske stilling til fondsmyndigheden.

Regnskabsgennemgangen har vist, at en række bestyrelser ikke har overholdt denne pligt.

6. Gode råd fra Erhvervsstyrelsen

6.1 Kontroller om de registrerede oplysninger er i overensstemmelse med de faktiske omstændigheder.

Der er fortsat en række erhvervsdrivende fonde, som ikke har registreret den korrekte ledelse i Erhvervsstyrelsens it-system.

Erhvervsstyrelsen skal således opfordre til, at bestyrelsen tjekker de registrerede oplysninger i Erhvervsstyrelsens it-system, herunder om bestyrelsesmedlemmer og revisor er i overensstemmelse med fondens faktiske forhold.

På www.cvr.dk kan bestyrelsen rekvirere de oplysninger, der er registreret om fonden i Erhvervsstyrelsens it-system.

Erhvervsstyrelsen skal gøre bestyrelsen opmærksom på § 52, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1476 af 11. december 2013 om anmeldelse, registrering, gebyr samt offentliggørelse mv. i Erhvervsstyrelsen, hvorefter der skal ske anmeldelse af ændringer i registrerede forhold senest fire uger efter, at de er vedtaget.

Erhvervsstyrelsen skal bemærke, at når den nye erhvervsfondslov træder i kraft ændres anmeldelsesfristen fra fire uger til to uger.

6.2. Bilag i forbindelse med anmeldelse af ændringer i registrerede forhold

I forbindelse med anmeldelser af ændringer i registrerede forhold, herunder vedtægtsændringer, mangler Erhvervsstyrelsen ofte oplysninger eller dokumentation samt ny dateret vedtægt med den nye fuldstændige ordlyd.

Erhvervsstyrelsen skal derfor gøre bestyrelsen opmærksom på [anmeldelsesbekendtgørelsens](#) § 52, stk. 2, hvoraf fremgår, at der med anmeldelse om ændringer i vedtægten, eller registrerede forhold, skal følge dokumentation for ændringens lovlige vedtagelse – f.eks. referat fra afholdt bestyrelsesmøde – og ved enhver vedtægtsændring skal der indsendes dateret vedtægt med den fuldstændige ordlyd i den nye affattelse.

Erhvervsstyrelsen anbefaler, at bestyrelsen medsender følgende i forbindelse med en vedtægtsændring:

- Anmeldelsesblanket
- En begrundet redegørelse for, hvorfor vedtægten ønskes ændret.
- En oversigt med 3 lodrette kolonner, hvor den første kolonne indeholder den nugældende vedtægts tekst paragraf for paragraf, den anden kolonne indeholder tekstforslag til ændring af paragraffen, og den tredje kolonne indeholder konkrete bemærkninger til, hvorfor paragraffen ønskes ændret.
- Udkast til ny vedtægt.

Ved ændring af vedtægtsbestemmelser om formål eller uddelinger og ved fondens likvidation skal fondsmyndigheden indhente Civilstyrelsens samtykke, før tilladelse hertil kan meddeles. I sådanne tilfælde kontakter Erhvervsstyrelsen således selv Civilstyrelsen herom. Fonden skal derfor kun indsende anmodningen til Erhvervsstyrelsen, jf. LEF § 89.

6.3. Ikke rettidig anmeldelse af ændringer

Anmeldelse om ændringerne i registrerede forhold bliver ofte ikke anmeldt rettidigt. Det følger af [anmeldelsesbekendtgørelsens](#) § 52, stk. 1, at anmeldelsen skal være modtaget i Erhvervsstyrelsen senest fire uger efter, at de er vedtaget. Erhvervsstyrelsen skal således opfordre bestyrelserne til at overholde ovennævnte tidsfrist.

7. Afsluttende bemærkninger

Erhvervsstyrelsen yder gerne vejledning og sparring i forbindelse med bestyrelsens forberedende overvejelser om eventuel ændring af fondens vedtægt. Erhvervsstyrelsen hjælper desuden gerne med at afklare tvivlsspørgsmål om eksempelvis bestyrelsens habilitet eller uafhængighed. Endvidere kan Erhvervsstyrelsen hjælpe med at besvare spørgsmål om fortolkning af vedtægten eller fondsretlige regler og grundsætninger.

Bestyrelsen er altid velkommen til at kontakte Erhvervsstyrelsen på telefon 35 29 10 00 og spørge efter en fondsmedarbejder.